

по ражданията и умираиията и пр., то необходимо става да разгледаме нарастване на населението отъ сравненнето числеността му по станали двѣ прѣбрования, като при това се глѣда штоо годинитѣ мѣжду тѣзи прѣбрования бждатъ същитѣ, въ които се разгледва и естественото нарастване, понеже въ таквъ случай ще можемъ същевременно да направимъ сравнение мѣжду едното (естественното) и другото (дѣйствителното) нарастване.

Отъ 1888 до 1893 год. срѣдното годишно нарастване на населението е било както слѣдва:

Окръзи	Дѣйствително нарастване на населението	Нарастан. отъ прѣвшаваието ражд. надъ умираиията	Окръзи	Дѣйствително нарастване на населението	Нарастан. отъ прѣвшаваието ражд. надъ умираиията
Софийский	+ 2 01	+ 1.15	Пловдивский	+ 0.91	+ 1.10
Плѣвенский	+ 1.51	+ 1.44	Трънскій	+ 0.82	+ 1.65
Т.-Назарджикский	+ 1.45	+ 1.49	Варненскій	+ 0.81	+ 1.29
Свищовскій	+ 1.35	+ 1.36	Силистренскій	+ 0.77	+ 1.26
Ст.-Загорскій	+ 1.15	+ 1.68	Севлиевоскій	+ 0.60	+ 1.39
Разградскій	+ 1.15	+ 2.01	Вратчанскій	+ 0.59	+ 1.07
Сливенскій	+ 1.14	+ 1.38	Кюстендилскій	+ 0.51	+ 0.98
Ловченскій	+ 1.11	+ 1.67	Хасковскій	+ 0.36	+ 1.30
Търновскій	+ 1.05	+ 1.71	Шюменскій	+ 0.20	+ 1.50
Русенскій	+ 1.03	+ 1.58	Ломскій	+ 0.20	+ 0.73
Бургаскій	+ 0.97	+ 1.06	Въ Княжеството	+ 0.97	+ 1.36
Видинскій	+ 0.91	+ 1.34			

Оказва се по таквъ начинъ, че дѣйствителното нарастване на населението е почти въ единъ и половина пѣти по малко отъ това, което трѣбва да произлезе отъ прѣвшаваието раждаемостта надъ смъртноста. Такова едно различие мѣжду дѣйствителното и естествено нарастване се обяснява, главно, отъ емиграцията на населението въ другитѣ държави, особено на турското население, а още до нѣгдѣ и отъ невѣрността въ свѣденията по движение на населението.—Въ окръжитѣ това различие е още по голѣмо, понеже тукъ има своето влияние още и вътрѣшното прѣселыване на населението. Така напримѣръ, въ Шюменскій окръгъ населението отъ естественото нарастване трѣбвало би да се увеличи съ 1.50% въ годината, а мѣжду туй, вслѣствие изселыването на турското население, то се е увеличило едва 0.20%, т. е. седемъ пѣти по малко; също така е и въ окръжитѣ: Вратчанскій, Хасковскій, Силистренскій, Севлиевоскій, Бургаскій, Варненскій и пр. Напротивъ пъкъ, въ окръжитѣ Софийскій и Плѣвенскій дѣйствителното нарастване на населението значително прѣвшава естественото, а особенно въ първий отъ помѣнатитѣ два, което не може да се обясни съ друго, освѣнъ съ прѣселыванито въ тѣхъ на на-